

**Ką daryti, jeigu šiuo metu
Jums yra sunku gražinti
savo skolas?**

Koks yra šis tekstas?

**Šis tekstas yra parašytas
lengvai suprantama kalba.**

Lengvai suprantama kalba reikalinga žmonėms,
kuriems yra sunku suprasti įprastus tekstus.

Lengvai suprantama kalba padeda jiems
sužinoti naujos informacijos.

Tokių tekstų jau yra įvairiose pasaulio šalyse.

Šį tekstą lengvai suprantama kalba rašė:

- Agnė Župerkaitė.

Šį tekstą lengvai suprantama kalba vertino:

- Inga Olševskytė.

Šį tekstą vertinti padėjo:

- Miglė Baltrūnaitė.

Nuotraukos:

- Pexels.com

© Europos lengvai suprantamos kalbos logotipas: „Inclusion Europe“.

Daugiau informacijos rasite čia: <https://www.inclusion-europe.eu/easy-to-read/>

Ką daryti, jeigu šiuo metu

Jums sunku gražinti savo skolas?

1 dalis. Kaip galite gražinti skolas, jeigu dirbate?

Ar šiuo metu turite daug skolų?

Skola yra pinigai,

kuriuos Jums kažkas paskolino.

Šiuos pinigus turime gražinti tiems,

kurie mums juos davė.

Galbūt dabar Jums sunku gražinti

savo skolas?

Kviečiame Jus pradėti dirbti legaliai.

Jeigu dirbate nelegaliai,

Jūs kenkiate:

- sau,
- Lietuvai.

Nelegalus darbas yra tada,
kai Jūs slepiate, kad dirbate.
Jeigu Jūs dirbate nelegaliai,
Lietuva nesužino apie Jūsų darbą.
Tada Jūs slepiate nuo Lietuvos,
kiek Jūs gaunate pinigų.

Kai dirbate nelegaliai,
Jūs neturite sutarties.
Sutartis yra dokumentas,
kuris rodo, kad Jūs turite darbą.
Jeigu Jūs dirbate be sutarties,
Lietuva negalės Jums padėti,
kai Jums atsitiks nelaimė.
Pavyzdžiui, Lietuva
Jums negalės padėti, jeigu:

- Jūs susižeisite darbe,
- Jums darbe nesumokės pinigų,
kuriuos uždirbote.

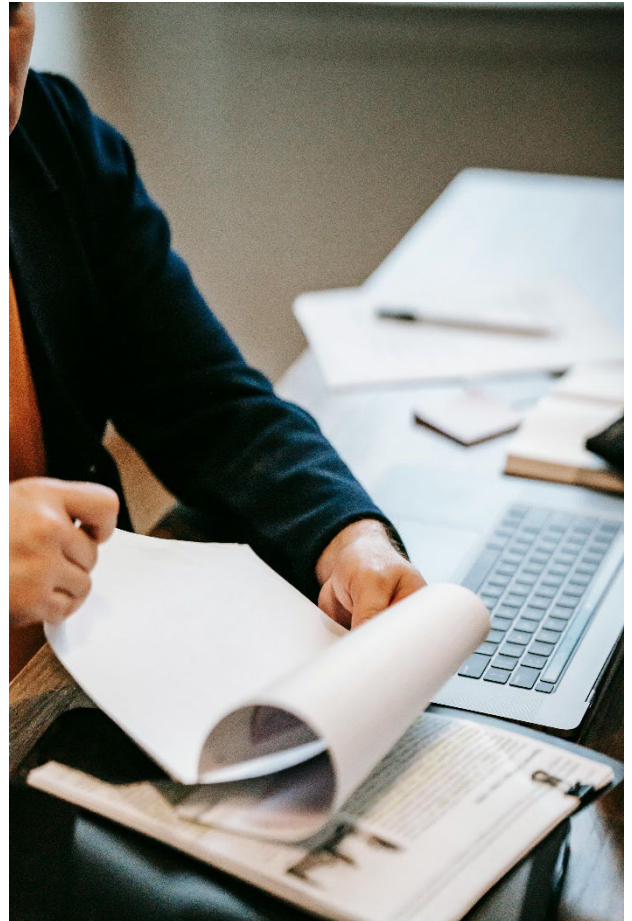
Dirbti legaliai reiškia,
kad Lietuva sužino apie Jūsų darbą.
Tai reiškia, kad Jūs turite sutartį.
Kai Jūs dirbate su sutartimi,
Jūs pranešate Lietuvai:

- kur dirbate,
- kada dirbate,
- kiek už savo darbą
gaunate pinigų.

Tada Lietuva gali Jums padėti,
jeigu, pavyzdžiui:

- Jūs susižeisite darbe,
- Jums darbe nesumokės pinigų,
kuriuos uždirbote.

Pinigus, kuriuos gaunate
už savo darbą,
vadiname atlyginimu.
Atlyginimą dažniausiai gaunate
už kiekvieną mėnesį,
kai dirbate.

Kai dirbate su sutartimi,

Jūs pranešate Lietuvai:

- kur dirbate,
- kada dirbate,
- kiek už savo darbą gaunate pinigų.

Dirbti su sutartimi reiškia,

kad dalį pinigų iš savo atlyginimo

kiekvieną mėnesį sumokate Lietuvai.

Tai reiškia, kad Jūs mokate mokesčius.

Mokesčius moka visi žmonės,

kurie dirba su sutartimi.

Šie pinigai labai padeda:

- Lietuvai,
- visiems, kurie gyvena Lietuvoje.

Lietuva šiuos pinigus panaudoja,

kad gyvenimas Lietuvoje

mums būtų dar geresnis.

Pavyzdžiui, Lietuva už šiuos pinigus:

- remontuoja ir stato ligonines,
- tvarko kelius,
- moka didesnius atlyginimus mokytojams.

Kai dirbate su sutartimi,
galite naudotis „skolų atostogomis“.

„Skolų atostogos“ reiškia,
kad Jums nereikės mokėti skolų
net pusę metų.

Pusė metų yra 6 mėnesiai.

Per pusę metų galėsite sutaupyti pinigų.

Tada daug lengviau galėsite grąžinti
savo skolas.

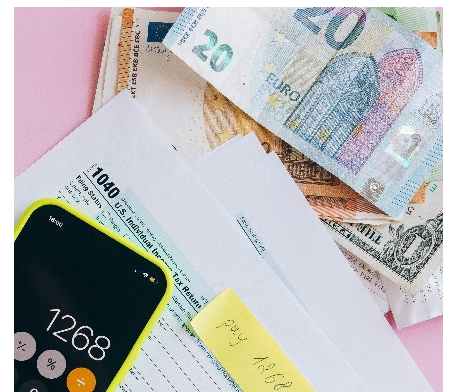

Tuomet per pusę metų Jums liks visas atlyginimas.

Jūs nieko neturėsite niekam atiduoti.

Tai reiškia, kad antstoliai šiuo metu
pinigų iš Jūsų neims.

Antstoliai yra žmonės, kuriuos paskiria valstybė.

Antstoliai užtikrina, kad žmonės, kurie turi skolų, jas gražintų.

Antstoliai iš Jūsų pasiima

Jūsų pinigus ir juos gražina kitiems.

Nuo kada galite naudotis „skolų atostogomis“?

Nuo 2024 metų gruodžio 1 dienos

jau galėsite naudotis „skolų atostogomis“.

„Skolų atostogomis“ galėsite naudotis tik tada, jeigu jau dirbate su sutartimi.

Tai reiškia, kad jau dabar galite mokėti mažiau pinigų už savo skolas.

Jeigu naudositės „skolų atostogomis“, kas tam tikrą laiką

turėsite gražinti po mažiau pinigų.

Pavyzdžiui, kiekvieną mėnesį turėsite gražinti po mažiau pinigų už savo skolą negu anksčiau.

Taip daugiau pinigų liks Jums.

Taip turėsite pakankamai pinigų

kasdienėms išlaidoms.

Šitaip Jums bus lengviau gražinti skolą.

Tada jausitės ramiau ir turėsite daugiau pinigų savo kasdienai.

Galėsite aiškiai žinoti,

kada ir kiek pinigų dar turite gražinti.

2 dalis. Mokėkite mažiau pinigų už savo skolas

Nuo 2024 metų liepos 1 dienos

galite mokėti mažiau pinigų už savo skolas.

Antstoliai ims mažiau pinigų už skolas,

todėl daugiau pinigų liks Jums.

Už tuos pinigus galėsite, pavyzdžiui:

- sumokėti už elektrą,
- nusipirkti maisto,
- nueiti į kino teatrą.

Kas yra antstoliai?

Antstoliai yra žmonės, kuriuos paskiria valstybė.

Jie užtikrina, kad žmonės, kurie turi skolų, jas grąžintų.

Kai dirbate ir turite skolų,

antstoliai skaičiuoja,

kiek pinigų turėsite skirti skoloms grąžinti.

Dabar antstoliai iš Jūsų ims mažiau pinigų,

todėl daugiau pinigų liks Jums.

Tai padės jums lengviau gyventi,

net jei turite skolų.

Anksčiau žmonės galėdavo likti su per mažai pinigų,

jeigu antstoliai iš jų paimdavo per daug pinigų.

Jei dirbate su sutartimi,

pamažu sumažinsite savo skolas.

Kas mėnesį jausitės ramiau dėl savo pinigų.

Tai reiškia, kad Jums nereikės visos skolos

atiduoti iš karto.

Pavyzdžiui, jeigu Jūsų skola yra 100 eurų,
Jūs galėsite atiduoti skolą per du kartus.
Vieną mėnesį Jūs grąžinsite 50 eurų,
ir kitą mėnesį Jūs taip pat grąžinsite 50 eurų.

Kaip už skolą mokėti po mažiau?

Jums nieko papildomai daryti nereikia.

Nereikia nieko pasirašyti ar prašyti.

Po mažiau pinigų mokėti už savo skolas

nuo gruodžio mėnesio turės visi, kurie dirbs su sutartimi.

Kas yra minimali alga?

Minimali alga yra mažiausias darbo užmokestis,
kurį Jums privalo mokėti už visos dienos darbą.

Lietuva pasako, kiek Jūsų darbo vieta
mažiausiai Jums turi mokėti už Jūsų darbą.

Pavyzdžiui, šiuo metu Lietuva pasako
darbo vietoms už darbą mokėti mažiausiai 924 eurus.

Tai reiškia, kad darbo vietos gali Jums mokėti:

- 924 eurus
- arba daugiau.

Jokia darbo vieta negali mokėti
Jums mažiau
negu 924 eurų už Jūsų darbą.
Pavyzdžiui, jokia darbo vieta
Jums negali mokėti 600 eurų.
Taip Lietuva rūpinasi,
kad kiekvienas žmogus
turėtų pakankamai pinigų pragyvenimui.

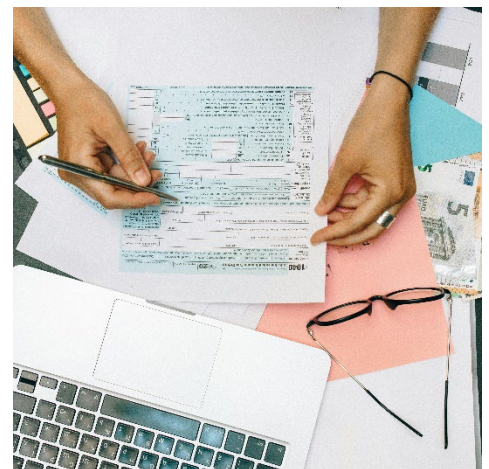

Kiek Jūsų pinigų gali paimti antstolis?

Antstoliai sužino, kiek Jūs pinigų uždirbate.
Pagal tai jie nusprendžia, kiek pinigų iš Jūsų
jie gali paimti už Jūsų skolas.

Pavyzdžiui, jeigu uždirbate minimalų atlyginimą,
antstoliai iš Jūsų prašys po mažiau pinigų.

Minimalus atlyginimas yra
mažiausias darbo užmokestis,
kurį Jums privalo mokėti už visos dienos darbą.
Lietuva pasako, kiek Jūsų darbo vieta
mažiausiai Jums turi mokėti už Jūsų darbą.

Jeigu uždirbate minimalų atlyginimą,
antstoliai Jums duos daugiau laiko
atiduoti savo skolą:

1. Skolą atiduosite per keletą kartų.
2. Skolą atiduosite mažomis sumomis.

Pavyzdžiui, už 20 eurų skolą Jūs mokėsite
po truputį.

Jūs mokėsite 4 kartus.

Kiekvieną kartą Jūs grąžinsite po 5 eurus.

Jeigu uždirbate daugiau,

Jūs už savo skolą turėsite mokėti
didesnėmis sumomis.

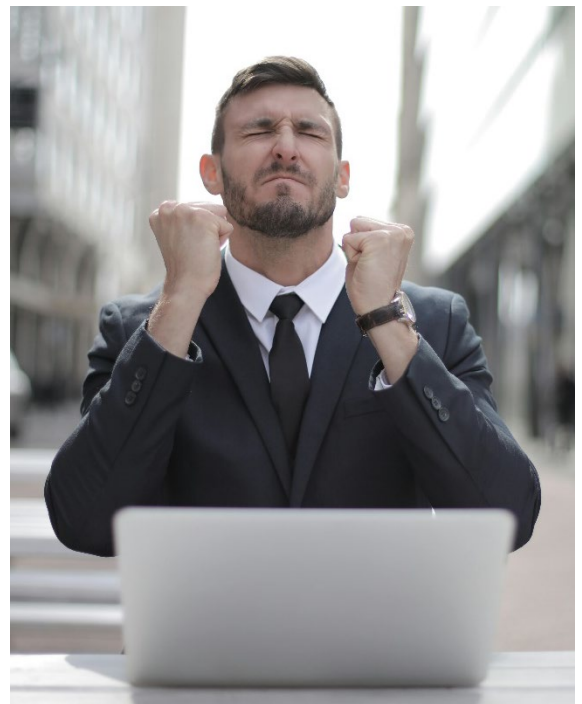
Tai reiškia, kad Jūs kiekvieną mėnesį
turėsite grąžinti didesnę pinigų sumą
už savo skolą.

Šiuos pinigus Jūs grąžinsite greičiau
negu tie, kurie uždirba mažiau už Jus.

Tada nebeturėsite skolos.

Pavyzdžiui, už 20 eurų skolą Jūs mokėsite
2 kartus.

Kiekvieną kartą Jūs grąžinsite po 10 eurų.

Visi galės gražinti savo skolas lėčiau

Nuo 2024 metų ši taisyklė galios visiems.

Tai reiškia, kad visi turės gražinti po mažiau pinigų per ilgesnį laiką negu anksčiau.

Pavyzdžiui, turėsite gražinti 1000 eurų po truputį per kelis mėnesius, o ne iš karto.

Visi galės pasijusti ramiau:

- tie, kurie uždirba mažiau,
- tie, kurie uždirba daugiau.

Visi galės savo skolas gražinti ramiai.

Kada negalite už skolą mokėti mažiau?

Kartais negalėsite už skolas mokėti mažiau.

Gana greitai skolas turėsite gražinti,

jeigu Jūsų skola atsirado tada:

- kai kam nors kilo pavojus sveikatai,
- kai kam nors kilo pavojus gyvybei,
- kai reikia išlaikyti vaiką, jeigu jo tėvai yra išsiskyre.

Tada pinigus reikia atiduoti kuo greičiau.

3 dalis. Kaip veikia „skolų atostogos“?

Nuo 2024 metų gruodžio 1 dienos

galėsite sustabdyti

skolų mokėjimą pusei metų.

Tai reiškia, kad 6 mėnesius

Jums nereikės mokėti skolų.

Pavyzdžiui, 6 mėnesiai yra

nuo sausio iki birželio mėnesio.

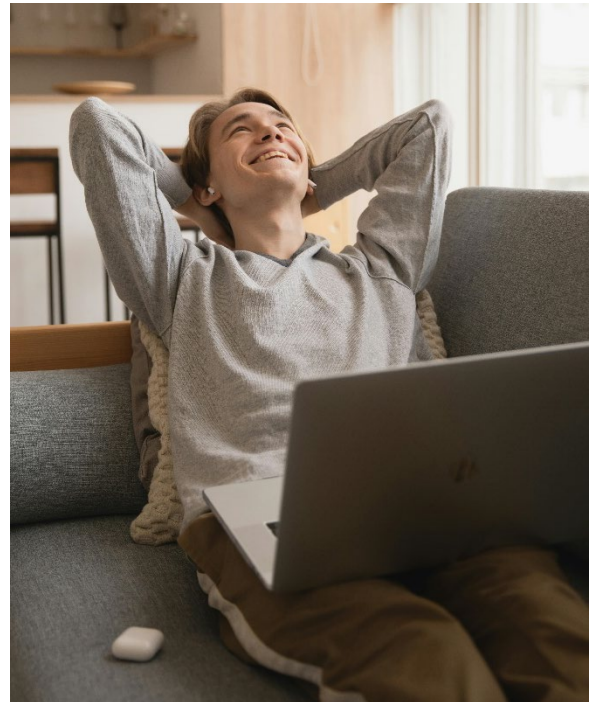
Visą šį laiką jūsų atlyginimas liks Jums.

Taip galėsite sutaupyti sau pinigų.

Antstoliai neims pinigų iš jūsų atlyginimo.

Tada galėsite:

- geriau pasijusti,
- gerai pasiruošti atiduoti skolas.

Kas gali naudotis „skolų atostogomis“?

Šia galimybe galės naudotis žmonės,

kurie nedirbo bent pusę metų.

Šie žmonės galės paprašyti pusę metų

nemokėti už savo skolas.

Šie žmonės turi būti registruoti Užimtumo tarnyboje.

Užimtumo tarnyba yra valstybės įstaiga,

kuri padeda žmonėms rasti darbą.

Kai pradėsite dirbti, galėsite kreiptis

dėl „skolų atostogų“.

Kiek kartų galite naudotis „skolų atostogomis“?

Galite naudotis „skolų atostogomis“:

- 1 kartą per 5 metus arba
- 2 kartus per 5 metus.

Jeigu kartą jau prašėte pusę metų nemokėti

už savo skolas,

antrą kartą to paprašyti galėsite tik po kelerių metų.

Ar galite naudotis „skolų atostogomis“,

jei esate išsiskyres ir turite mokėti

už savo vaikus?

Taip, „skolų atostogomis“ galite naudotis visada.

Net jei turite skolų dėl savo vaiko išlaikymo ar

pavojaus kieno nors sveikatai.

„Skolų atostogos“ Jums gali padėti pataupyti pinigų.

Kur kreiptis, jei norite „skolų atostogų“?

Pirmiausia kreipkitės į Užimtumo tarnybą.

Užimtumo tarnyba yra valstybės įstaiga, kuri padeda žmonėms rasti darbą.

Jeigu kreipsitės į Tarnybą,

Tarnyba pateiks informaciją apie Jus antstoliui.

Tada pateikite prašymą antstoliui dėl „skolų atostogų“.

Antstolis peržiūrės Jūsų prašymą ir įrašys jį.

Nuo tada galėsite gauti „skolų atostogas“.

Į kiek antstolių Jums reikia kreiptis?

Kartais Jūsų skolomis gali rūpintis

daugiau negu vienas antstolis.

Jeigu norite paprašyti „skolų atostogų“,

Jums užtenka kreiptis į vieną antstolį.

Praneškite apie savo norus vienam antstoliui.

Tas antstolis viskuo pasirūpins:

1. susisieks su kitais antstoliais, jei reikia,
2. praneš kitiems antstoliams, kad Jūs norite pusę metų nemokėti už savo skolas.

Kur kreiptis, jei turite klausimų apie savo skolas?

Jeigu Jūs turite klausimų apie savo skolas,
galite kreiptis į Užimtumo tarnybą:

- paskambinkite telefono numeriu
+370 5 250 0883

- arba nueikite
į Užimtumo tarnybos skyrių,
kuris yra arčiausiai Jūsų.

